

DANMARKS NATIONALBANK

Aftale mellem Finansministeriet
og Danmarks Nationalbank om
arbejdsfordelingen på statsgæld-
området

DANMARKS
NATIONALBANK

Indhold

1. Aftalens parter.....	3
2. Overordnet ansvar.....	3
3. Låntagning og gældsadministration.....	3
3.1 Lovgrundlag.....	3
3.2 Normen for statens låntagning.....	3
3.2.1 Normen for den indenlandske låntagning.....	3
3.2.2 Normen for den udenlandske låntagning.....	4
4. Udførelsen af statsgældpolitikken.....	4
5. Bevillingslove, informationsmateriale mv.	6
6. Udstedelse af statsgaranti og genudlån.....	6
7. Arbejdsdeling vedrørende grønne statsobligationer.....	7
8. Ikrafttrædelse.....	7
9. Underskrifter.....	7

1. Aftalens parter

Denne aftale indgås mellem Danmarks Nationalbank (Nationalbanken), Langelinie Allé 47, 2100 København Ø og Finansministeriet, Christiansborg slotsplads 1, 1218 København K.

Aftalen fastlægger fordelingen af opgaver og kompetencer mellem Nationalbanken og Finansministeriet på statsgældsområdet. Endvidere er det overordnede regelsæt vedr. disponeringen i forbindelse med statens lånoptagelse beskrevet. Opgavefordelingen har været i kraft siden 1. juli 1991, hvor en række arbejdsopgaver blev overflyttet fra Finansministeriet til Nationalbanken.

2. Overordnet ansvar

Finansministeren har det overordnede og politiske ansvar for statens låntagning og gæld, herunder relationerne til Folketinget. Forvaltningen af statsgælden og relaterede opgaver varetages af Nationalbanken på vegne af Finansministeriet.

Den overordnede målsætning for statsgældspolitikken er at dække statens finansieringsbehov til lavest mulige, langsigtede låneomkostninger under hensyntagen til et acceptabelt risikoniveau. Herudover sigtes mod at understøtte et velfungerende indenlandsk kapitalmarked og at lette statens adgang til kapitalmarkederne på længere sigt.

3. Låntagning og gældsadministration

3.1 Lovgrundlag

Lovgrundlaget for statens låntagning findes i lov om bemyndigelse til optagelse af statslån (lov nr. 1079 af 1993 med senere ændringer). Loven giver finansministeren bemyndigelse til at optage lån på vegne af staten inden for et gældsmaksimum, som er defineret i loven. I dette gældsmaksimum indgår den til enhver tid værende restgæld af indenlandske statslån og statslån optaget i udlandet. Loven giver endvidere finansministeren adgang til at foretage opkøb af egne papirer samt at indgå swaps og andre finansielle transaktioner.

3.2 Normen for statens låntagning

Omfanget af statens låntagning er fastlagt ved normen for den statslige låntagning aftalt mellem regeringen og Nationalbanken. Normen består af to dele: En norm for den indenlandske låntagning og en norm for den udenlandske låntagning.

3.2.1 Normen for den indenlandske låntagning

Normen for den indenlandske låntagning fastsætter, at staten låner i kroner for at dække statens finansieringsbehov givet ved vedvarende budgetunderskud og afdrag på den indenlandske gæld.

Staten kan fortsætte udstedelsen af statspapirer, selv om årets finansieringsbehov er nået. Det vil bidrage til finansieringen af lånebehovet i efterfølgende år (prefunding). Muligheden for prefunding giver staten større fleksibilitet i sin udstedelsesstrategi, hvilket understøtter statsgældspolitikens målsætning om at dække statens finansieringsbehov til lavest mulige langsigtede låne-omkostninger under hensyntagen til et acceptabelt risikoniveau. Eksempelvis kan prefunding ske ud fra et ønske om at øge statens kontoindestående for derigennem at reducere eksponeringen over for stød til fremtidige finansieringsbehov.

Staten må i henhold til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde Artikel 123: *Forbud mod overtræk i nationale centralbanker* på intet tidspunkt overtrække sin konto i Nationalbanken.

3.2.2 Normen for den udenlandske låntagning

Staten optager lån i fremmed valuta af hensyn til statens likviditetsberedskab og valutareserven. Normen for den udenlandske låntagning fastsætter, at staten som udgangspunkt optager lån i fremmed valuta svarende til afdragene på den udenlandske statsgæld. I situationer, hvor valutareserven er mindre end ønskeligt, kan det af hensyn til valutakurspolitikken være nødvendigt, at staten optager lån i udlandet for at styrke valutareserven. Omvendt kan der i situationer, hvor valutareserven er større end ønskeligt, opstå mulighed for, at den udenlandske statsgæld reduceres.

Selv når størrelsen af valutareserven, eller et midlertidigt indenlandsk finansieringsbehov, ikke nødvendiggør udenlandsk låntagning, kan det være hensigtsmæssigt løbende at være til stede i markedet, da der kan opstå behov for med kort varsel at låne betydelige beløb i udenlandsk valuta. Dermed indgår udenlandsk låntagning i statens og Nationalbankens almindelige likviditetsstyring.

4. Udførelsen af statsgældspolitikken

I forbindelse med finanslovsprocessen i efteråret fastlægges strategi og retningslinjer for statens låntagning for det kommende finansår inden for rammerne af normen. Den årlige strategi og retningslinjer godkendes af finansministeren. Finansministeriet giver skriftlig meddelelse til Nationalbanken, når godkendelse er sket. Ændringer til strategi og retningslinjer kræver tilsvarende godkendelse fra finansministeren.

På kvartalsvise møder mellem Finansministeriet og Nationalbanken afrapporterer Nationalbanken for statens låntagning samt statsgældens pleje. Der foretages referat af kvartalsmøderne, som skriftligt godkendes af Finansministeriet.

Strategi og retningslinjer for statens låntagning fastlægges ordinært på

basis af oplæg fra Nationalbanken. Strategi og retningslinjer specificerer som minimum:

- Målsætning for udstedelsesomfanget
- Eksponering i henholdsvis indenlandsk og udenlandsk valuta
- Primær lånevifte, herunder typer og løbetider
- Anvendelse af opkøb af udestående lån
- Håndtering af relevante risici for gældsporteføljen, herunder rente- og refinansieringsrisiko
- Indgåelse af swaps og anvendelse af andre finansielle instrumenter samt håndtering af kreditrisiko på disse instrumenter

I styringen af rente- og refinansieringsrisikoen inddrages alene finansielle aktiver og passiver administreret af Statsgældsforvaltningen. Risikoen styres ud fra forskellige indikatorer, herunder mål for varigheden.

I strategien for låntagningen tages der højde for, hvor stort statens samlede finansieringsbehov inkl. afdrag er i det pågældende år, samt hvordan finansieringsbehovet fordeler sig over året. Det samlede finansieringsbehov for året som helhed er som udgangspunkt fastlagt i Finansministeriets seneste budgetoversigt.

Nationalbanken varetager den løbende låntagning og administration af gældsporteføljen i henhold til den af Finansministeriet godkendte strategi og retningslinjer for statens låntagning.

I medfør af arbejdsfordelingen vedr. låntagningen udfører Nationalbanken derudover følgende funktioner for Finansministeriet:

- Låneprospekter udarbejdes af Nationalbanken, mens Finansministeriet står som formel udgiver
- Lånedokumenter mv. vedrørende statsgælden underskrives af medarbejdere i Nationalbanken i henhold til generel fuldmagt til disse til at underskrive på finansministerens vegne
- Nationalbanken varetager udstederfunktioner på vegne af staten i relation til VP Securities og NASDAQ OMX Copenhagen samt øvrige funktioner i relation til udstedelse, handel og clearing og afvikling
- Nationalbanken deltager i låntagermøder mv.

Alle betalinger vedrørende statslån foretages på Finansministeriets vegne af Nationalbanken, og konteringen af betalingerne foretages på statens konto i Nationalbanken. Herfra er undtaget betalinger, der er henlagt til anden myndighed, fx Statens Administration.

Nationalbanken afholder administrationsudgifter vedrørende statsgælden, mens lånspecifikke udgifter afholdes af Finansministeriet.

Statsgældens regnskab aflægges i statens regnskabssystem og reguleres i øvrigt af regnskabsinstruksen for statsgælden samt bekendtgørelsen om statens regnskabsvæsen. Nationalbanken står for den løbende bogføring knyttet til statens låntagning.

Finansministeriet har ansvar for relationerne til Rigsrevisionen. Rigsrevisionen kan efter anmodning til Finansministeriet få adgang til sagsakter vedrørende statsgældsområdet. Nationalbankens revision yder assistance til Rigsrevisionen efter nærmere aftale vedrørende revision af statsgælden og af fonde under statsgældsområdet i henhold til Rigsrevisorloven og § 9-aftalen. Nationalbankens revision tager ikke stilling til eventuelle nedskrivningsbehov af genudlån og statsgarantier eller til de enkelte selskabers konkrete kreditrisiko.

5. Bevillingslove, informationsmateriale mv.

I sager vedrørende statens låntagning og gæld (spørgsmål, lånebemyndigelseslove mv.) udarbejder Nationalbanken som hovedregel udkast til brug for Finansministeriet. Finansministeriet holder Nationalbanken orienteret om sager inden for området.

Nationalbanken udarbejder udkast til Finansministeriet til bidrag til bevillingslove, budgetoversigter og lignende vedrørende statsgælden og rentebetalingerne på denne.

Nationalbanken udarbejder og offentliggør publikationer om statens låntagning og gæld mv.

Med bidrag fra Finansministeriet udarbejder og offentliggør Nationalbanken månedsfordelinger over statens betalinger.

Løbende kontakt til kreditvurderingsinstitutter varetages af Nationalbanken.

6. Udstedelse af statsgaranti og genudlån

Nationalbanken udsteder på Finansministerens vegne garantier for en række selskaber, som ved lov, herunder tekstanmærkninger, har adgang til at optage lån og/eller indgå andre finansielle instrumenter med statsgaranti. Nationalbanken udsteder endvidere genudlån på vegne af staten til selskaber, som har adgang til at optage lån direkte hos staten.

Arbejdsopgaver og ansvarsområder, som i den forbindelse påhviler de enkelte selskaber, Finansministeriet, det relevante ressortministerium og Nationalbanken, er fastlagt i en række aftaler mellem disse.

Materiel hjemmel:

Finansministeriet forelægger påtænkte lovgivningsinitiativer, retningslinjer

og nærmere bestemmelser vedrørende lovgivning mv. om selskabers adgang til genudlån og/eller statsgaranti til udtalelse i Nationalbanken. Finansministeriet orienterer Nationalbanken inden ikrafttrædelse af ny lovgivning og ændringer i gældende lovgivning mv., der vedrører selskabers adgang til genudlån og/eller statsgaranti, som administreres eller fremover skal administreres af Nationalbanken (materiel hjemmel). Finansministeriet meddeler Nationalbanken, når denne materielle hjemmel kan tages i brug.

Bevillingsmæssig hjemmel:

Finansministeriet sender inden begyndelsen af et nyt finansår en liste til Nationalbanken over selskaber, der har hjemmel til at optage genudlån i det kommende finansår. Finansministeriet angiver på listen de rammer for genudlån og/eller statsgaranti, som Nationalbanken skal påse overholdelsen af. Finansministeriet opdaterer listen i løbet af finansåret med eventuel ny hjemmel og fastsættelse/revision af rammer.

I væsentlige sager, hvor Finansministeriet fastlægger eller høres af andre institutioner om rentevilkår mv., rådfører Finansministeriet sig med Nationalbanken.

7. Arbejdsdeling vedrørende grønne statsobligationer

Grønne obligationer udstedt af den danske stat er underlagt "Kingdom of Denmark Green Bond Framework", som er udarbejdet af Finansministeriet på vegne af regeringen og med bidrag fra relevante ministerier. Arbejdet med grønne statsobligationer er forankret i en tværministeriel arbejdsgruppe. Finansministeriet er projektkoordinator for arbejdsgruppen og er ansvarlig for udvikling og styring af rammerne og rapportering om udstedelse af grønne obligationer i henhold til "Kingdom of Denmark Green Bond Framework".

Nationalbanken deltager som observatør i arbejdsgruppen og bistår Finansministeriet med at udstede grønne obligationer på vegne af staten i overensstemmelse med "Kingdom of Denmark Green Bond Framework".

8. Ikrafttrædelse

Aftalen træder i kraft, når den er underskrevet af begge parter. Ved aftalens ikrafttræden ophæves Aftale om arbejdsfordelingen på statsgældområdet mellem Danmarks Nationalbank og Finansministeriet af 16. dec. 2016.

9. Underskrifter

Dato: 21. september 2022

Dato: 10. august 2022

For Finansministeriet

For Nationalbanken

